

26.35x34.06	1/2	4	עמוד	הארץ - גלריה	10/10/2016	55487521-4
עיריית חולו - 86169						

תערוכה

המציגים אינם שחקנים

בניגוד למרבית התערוכות המוצגות בחולון, "מוזיאון ג'סי כהן השלם" עוסקת בקורותיה של השכונה המקומית ונעשתה בשיתוף פעולה עם תושביה

נעמה ריבה

בוצת גברים צפתה בהתלהבות בסרטון וידיאו כערב פתיחת תערוכת "מוזיאון ג'סי כהן השלם". על המסך הוקרנו המתבוננים בצעירותם כשחקני קבוצת הכדורגל א.ס. לורוס בימי הזוהר שלה בשנות ה-70. "הקמנו את הקבוצה מסיבות אידיאולוגיות. לא רצינו להתחבר לגופים כמו בית"ר או הפועל", אומר בינו נחאיסי, שאימן את לורוס ונמנה עם מייסדיה. "זו היתה קבוצה ע"י רוגית ששייכת לעירייה", הוא מוסיף ופתיקים.

סיף, "התחלנו בליגה ד' ועלינו ב-1976 לליגה א'. שיחקנו בשביל הגאווה של השכונה, שהתאחדה סביב הקבוצה. השחקנים קנו גם את הנעליים וגם את הטרנינגים". נחאיסי עוב בהמשך ליישוב אזור, אבל סבור כי "כיום אין גאווה מה" סוג הזה לשכונת ג'סי כהן". בשנים האחרונות התהדרה חולון בתערוכות נוצצות ובפסטיבלים כמו שבוע העיצוב, שבוע האופנה ופסטיבל "אשה", שמשכו

יו"ר ועד השכונה: "חולון עברה שינוי של יחסי ציבור בלבד. אם תסתכלי על גני הילדים תראי טינופת. הכל זה קוסמטיקה ופסטיבלים"

מתחת לדינות

האוצרים פעלו בחודשים האחרונים עם תושבי השכונה על הת ערוכה בתקציב ועום למדי. כך, למשל, בוצע שחזור של תמונה משפחתית של משפחת גבאי מרי חוב התנאים. ההורים, יחזקאל ולואיו, הגיעו לג'סי כהן ב-1958, ו-58 שנים לאחר מכן גנשו וייס ובורנשטיין את ילדיהם, משה רוחל, וקיבלו מהם את האלבומים המשפחתיים. "האבא צילם את התמונה. הוא היה צלם ושוטר", אומרת וייס. שחזור נוסף הוא של משחק דמקה בין מיר לורוס לנערים מהתנ"ם, שהוא תרם להקמתו; בתמונה מגלם נסים לוי, אחד הני ערים שמופיע בתמונה, את לורוס. פעילות נוספת עם התושבים היא בניית דגם של קולנוע רון ובו 700 מושבים, שתכנן האדריכל יצחק

חובבי אמנות מרחבי גוש דן למו"סדות התרבות בעיר. מנגד, תושבי חולון עצמם התלוננו לעתים קרובות על כך שהמוזיאונים המקומיים לא פונים אליהם. התערוכה שאצרו האמנים אפי וייס ואמיר בורנשטיין, ומוצגת במרכז היש ראלי לאמנות דיגיטלית בשכונת ג'סי כהן שבחולון, שונה. בערב הפתיחה נכחו רבים מהתושבים וניכר שהיא נעשתה למענם. ניכר רת בה גם הביקורת על העירייה

1

2

3

אוצרי התערוכה, אפי וייס (מימין) ואמיר בורנשטיין

ובורנשטיין מוצא במוזיאון אזור יש תיעוד של כלים ושרידים, אך לא ברור היכן הם מאוחסנים כיוון שבאותה תקופה לא היה תיעוד. ובורנשטיין, לא היה ברשותם ת"י אנתנו מנסים לארגן חפירה קהילתית. לא אמרו לנו לא, ואנחנו ממישיכים לעבוד על זה", הם

1. שחזור התמונה של משפחת גבאי; 2. בניית מודל קולנוע רון; 3. התל הארכיאולוגי; 4. שכונת ג'סי כהן כיום; 5. תהליך העבודה עם התושבים צילומים: רונה יפמן, אפי וייס ואמיר בורנשטיין, יריב שפירא/מוזיאון אזור ואייל טוגא

פרויקט שיקום שכונת שהוביל חבר הכנסת לשעבר דוד לוי כשל שיש בה תחושה כמעט של יישוב ספר", אומרת וייס. "היא נמצאת בדרום מערב העיר ממערב בנו את נתיבי איילון, מדרום בית קברות. אלו גבולות משמעותיים מאוד – אם לא צריך להגיע לשכונה, לא נכנסים אליה במקרה. זה יצר אופי מקומי".

בתערוכה מוצגים גורי עיתור נים ותלונות של תושבים מראשית ימיה. "ראינו בקשות חוזרות ונשנות בענייני עסקים לא חר קיים – בעיקר פתיחת חנויות בבתיים ובחדרי מדרגות, שגררו בעיות תברואה. היו תלונות על העדר גינון, שהיה אמצעי לעצי רת החולות הנוודים שפלשו שוב ושוב לבתים. חלקן קשורות לב שונות **בחולון** החל משנות ה-30. עם מותה של ג'סיקה ב-1951 עבר כירושה עיבונה למדינת ישראל, שייעדה אותו להקמת השכונה. רשת הרחובות המקומית מוכירה שכונות רבות אח רות שהוקמו באותן שנים כגון רמת אביב (שהוכרזה כולה לשיחל' מור) ורמת יוסף בבת ים (שחל' המחוזית, אמרה יו"ר הוועדה מע מעט לעיר כל כך גדולה. אני מקווה שתעשו סבב סריקה נר סף". מהנדסת העיר מימי פלג השיבה: "חיפשנו עם זכוכית מגן דלת, אנחנו רציניים". האדריכל יריב מגדל, שערך את סקר

השימור, הוסיף כי הוחלט לא להתייחס לשכונה כמקום לשיחולנוע, וזו לא מתמטיקה".

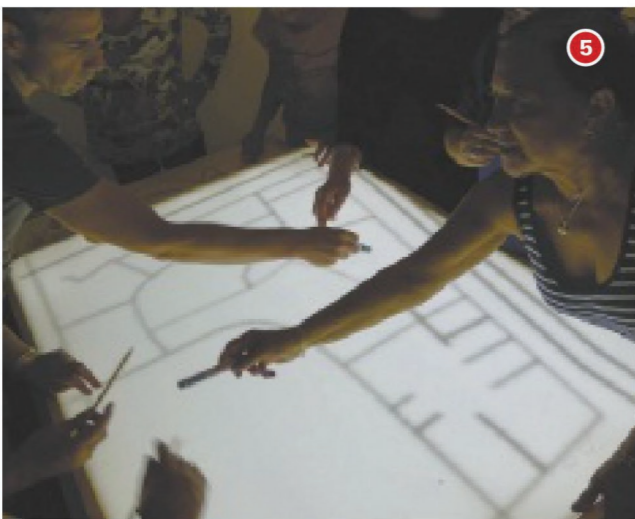
נשאר מאחור
תחילת ימי שכונת ג'סי כהן באמצע שנות ה-50 כשיכון עוי לים. מקס וג'סיקה כהן, זוג עסקי נים וגדבנים יהודים מווילמינגטון שבדלאוור, תרמו למטרות מאשר שניגוע לדברים הכי מדויקים ולעובדות הכי משמעותיות, הם אומרים.

נראה כי גם העירייה לא מתעניינת בהיסטוריה של השכונה; סקר השימור העירוני כולל 18 אתרים בלבד, אפס מהם בג'סי כהן. בדיון שנערך ב-2011 בוועדה המחוזית, אמרה יו"ר הוועדה מע מעט לעיר כל כך גדולה. אני מקווה שתעשו סבב סריקה נר סף". מהנדסת העיר מימי פלג השיבה: "חיפשנו עם זכוכית מגן דלת, אנחנו רציניים". האדריכל יריב מגדל, שערך את סקר

17.75x33.24	2/2	5	עמוד	הארץ - גלריה	10/10/2016	55487521-7
עיריית חולו - 86169						

4

5

אחד בעיר. מי מגיע לכל הקוק טיילים? תושבי **חולון** מה אנחנו טיפשים?".

זכריה סבור שכדי לשקם את השכונה יש לקדם מהלכים של פינוי-בינוי ותמ"א 38. לדברי אדריכלית העיר פנינה קול, מה לכים מסוג זה נמצאים כעת בע' בודה: "אנחנו רוצים לעשות שי תוף ציבור ואו לגבש תוכנית. אי אפשר להרוס את כל השכונה. נצטרך לחשוב על מקומות שניתן לקדם בהם פינוי-בינוי נקודתי לאחר שננתח את התמונה הכוללת".

מעיריית **חולון** נמסר בתגו"בה: "העירייה משקיעה מדי שנה בשכונת ג'סי כהן משאבים אדי רים בתשתיות, בחינוך, בתרבות, ברוחה, בפנאי ועוד. בשכונה מבני ציבור רבים לרווחת התושבים, לרבות מרכז קהילתי משג שג ועתיר בפעילויות קהילתיות כהן והוצבו בו פסלי סביבה מתר ציבוריות נוספות, ביניהן גן פור מטופחים ומושקעים וגינות ציבוריות נוספות, ביניהן גן הגאונים שחודש בשנים האחרונות והוצבו בו פסלי סביבה מתר בות יוצאי אתיופיה. פיתוח ושי קום שכונת ג'סי כהן הם אחד ממרכזי העשייה של מינהל הת שתיות בעיריית **חולון** – הרחובות השכונה משודרגים בשנים האחרונות בעלות של מאות מיליוני שקלים, ומבוצעות עבודות פיתוח שכוללות את שיקום הכבישים, המדרכות, תאורת הרחוב, שילוט הרחובות ותשתיות מים, ביוב, כבלים ועוד. עבודות התשתית בשכונה הן חלק מתוכנית עבודה רב-שנתית המתבצעת בכל שכוי נות העיר, ללא כל הבדל".

המוצגים נטולי אפקט "וואו" לחלוטין. הם הוכנו בטכניקות פשוטות ובנויים מחומרים צנועים כמו קרטונים, סרט הדבקה וקטעי וידיאו

אף דמות שיכולה להוביל אותם". חבר המועצה לשעבר וי"ר ועד השכונה ניסן זכריה, נולד בשכונה ב-1961 ומתגורר בה עד היום. "אנחנו המפקדים לא עוז בים את החיילים. אני לא נוטש את השכונה כל עוד יש מלחמה", הוא אומר לדבריו, כל השינויים **שחולון** עברה בשנים האחרונות הם תדמיתיים בלבד, בעוד ג'סי כהן נותרה כשהייתה. **חולון** עב"רה שינוי של יחסי ציבור בלבד. אם תסתכלי על גני הילדים תראי טינופת. הכל זה קוסמטיקה ופסטיבלים. תראי את המרכז המסחרי של השכונה, כל הבלטות לא הוא טוען שהעירייה לא עושה מספיק כדי לשנות את המצב: "גרים כאן אנשים טובים שהמזל לא האיר להם פנים ונק לעו לסיטואציה שמתייחסים אליהם בולול. סגרו את כל השי רותים בשכונה – יש מתנ"ס שלא משרת את האוכלוסייה, סגרו את בית הספר". לדבריו, מוסדות התרבות העירוניים לא מיעדים לתושבי העיר: "הם ער שים את זה (את התערוכות והאירועים; ב"ר) שבביל החברים מרמת אביב. זה לא משרת אף